

**Ярослав Горбенко,** студент  
юридичного факультету  
Українського державного

університету фінансів та міжнародної торгівлі **Науковий керівник:** завідувач кафедри цивільного права і процесу Українського державного університету фінансів та міжнародної торгівлі, кандидат юридичних наук, доцент **Лазько Г.З.**

## **НОВАЦІЇ У СФЕРІ ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ**

Сучасна ситуація на території України, зумовлює необхідність проведення цілої низки реформувальних заходів з метою розбудови правової європейської країни із розвинутим громадянським суспільством. Так, судова, політична, економічна, соціальна реформи, що відбуваються на сучасному етапі, дають можливість стверджувати про необхідність переосмислення окремих положень чинного законодавства України. Так, господарське законодавство не є виключенням. Відповідних новацій зазнали положення щодо господарсько-правової відповідальності, на що вважаємо за необхідне звернути увагу.

Зокрема, особливості поняття „господарсько-правова відповідальність”. Господарські санкції застосовуються у встановленому законом порядку за ініціативою учасників господарських відносин. Виділяють такі їх види: відшкодування збитків, штрафні санкції та оперативно-господарські санкції. Відповідальність має розглядатися як один із дієвих важелів механізму господарювання, що справляє значний вплив на прискорення економічного розвитку нашого суспільства.

Специфічні ознаки господарської відповідальності. Господарсько-правова відповідальність відрізняється від інших видів відповідальності тим, що поєднує елементи майнового та примусового (організаційного) характеру. Таким чином, господарсько-правова відповідальність визначається і як метод впливу на економічні інтереси, і як механізм перекладання несприятливих наслідків, і як настання цих наслідків.

Оперативно-господарські санкції як найвизначніша новела в сфері господарської відповідальності. Так, оперативно-господарські санкції — це передбачені законодавством або договором засоби оперативного впливу на правопорушника, спрямовані на попередження господарського правопорушення або зменшення його шкідливих наслідків, їх оперативність полягає в тому, що вони вводяться в дію самими суб'єктами або державними органами, які контролюють додержання законності у відповідній сфері господарських відносин. Ці санкції застосовуються незалежно від вини суб'єкта, який порушив господарське зобов'язання.

У науково-практичному коментарі ГК України вказується, що поняття господарських санкцій та їх виділення в окрему самостійну групу є новелою в законодавстві й охоплює широке коло заходів, перелік та порядок здійснення

яких встановлено іншими статтями розділу V Кодексу і спеціальними законами.